

ЕПІСТОЛЯРНА СПАДЩИНА ОЛЕНИ ТЕЛІГИ ЯК ВИРАЗНИК ТВОРЧОЇ ОСОБИСТОСТІ

Оксана Гоцур

*Національний університет “Львівська політехніка”,
вул. Князя Романа, 3, Львів, Україна
e-mail: oksana.i.hotsur@lpnu.ua
<https://orcid.org/0000-0002-6589-0011>*

Анастасія Біла

*Національний університет “Львівська політехніка”,
вул. Князя Романа, 3, Львів, Україна
e-mail: anastasiia.bila.zhr.2021@lpnu.ua*

У науковій розвідці здійснено аналіз епістолярної спадщини Олени Теліги. Викладено уривки з її листування, які свідчать про становлення геніальної творчої особистості та про надзвичайно велику її роль в боротьбі за становлення української державності. Епістолярій Олени Теліги розгортає перед читачами головні події в особистому житті авторки на тлі загального історичного дискурсу. Окрім того, виокремлено головні комунікативні візії та ідеї. Закцентовано увагу на важливості вивчення і дослідження епістолярної спадщини творчих діяльнісних особистостей у контексті соціальних комунікацій.

Ключові слова: епістолярна спадщина, листи, громадська діячка, публіцистика, творча особистість.

Постановка проблеми. Актуальність наукової розвідки полягає у розкритті психологічних характеристик життя і творчості Олени Теліги через прочитання її епістолярної спадщини. Саме епістолярій, на нашу думку, є також важливим джерелом для розуміння та всебічного розкриття діяльності значущих постатей в історії України.

Складність аналізу епістолярію зумовлює його специфічний характер: одночасно документальний і суб'єктивний, а це нерідко призводило до того, що дослідники розглядали його як другорядний матеріал.

Епістолярій у літературі прийнято вважати важливою частиною творчої спадщини письменника чи поета. У контексті соціальних комунікацій він також є вагомим об'єктом для дослідження. Адже епістолярій дає змогу відстежувати певні комунікативні моделі, інформаційне, аналітичне, публіцистичне і документальне наповнення, що поглиблює вивчення усіх граней творчої особистості.

Сьогодні є деякі наукові розробки таких понять, як «епістолярна публіцистика»¹, «епістолографія»² тощо. Зокрема, М. Рашкевич, спираючись на різні наукові парадигми щодо жанрово-стильової приналежності публічної/приватної форми епістолярної творчості, на конкретних прикладах простежує полінауковий та синтезуючий потенціал відкритого (напіввідкритого) листа на суспільно важливу тематику³.

Стосовно листів Олени Теліги, то можна сказати, що вони знаходяться на межі літератури і журналістики. Її листи, де порушується питання України – звучать як маніфести та заклик, тобто мають публіцистичний характер, що характерно для журналістики. А листи, у яких Олена Теліга з Наталією Лівницькою-Холодною обговорюють виховання дітей, стосунки з близькими і особисті проблеми та переживання, – мають літературну цінність.

З листів, які вирізняються своєю щирістю та точністю викладу думки, можна зрозуміти, яких позицій та ідей притримувались наші борці за незалежність. Окрім того, ми можемо простежити послідовність у становленні творчої особистості, що не просто живе і пише, а діє – творить історію, її момент, цінність якого відчувають та розуміють наступні покоління.

Цей непопулярний вид спадщини наших митців, громадських і творчих діячів, насправді, дає набагато більше до розуміння того, в чому полягала їхня сила.

Новизна дослідження полягає у прочитанні епістолярної спадщини як джерела розуміння творчої особистості, світогляду, людської натури, діяльній сподвижниці в історії України – Олени Теліги.

Об'єктом нашого наукового дослідження є епістолярна спадщина української діячки Олени Теліги.

Предмет наукової розвідки – листи як засіб у системі комунікації, які в сукупності становлять її епістолярну спадщину.

Мета наукового дослідження – визначити особливості епістолярної спадщини Олени Теліги як виразника її творчої особистості.

Вказана мета зумовлює постановку декількох завдань:

- з'ясувати обставини, які визначають особливості епістолярію Олени Теліги;
 - простежити тенденції та специфіку написання листів у контексті життєвого шляху творчої особистості, у його взаємозв'язку з історичними обставинами та соціальним середовищем;
- виокремити комунікативні візії епістолярної спадщини.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Як пише Н. Миронець, на епістолярну спадщину Олени Теліги дослідники звернули увагу після опублікування її листів до Наталі Лівницької-Холодної з ґрунтовними коментарями Марти Скоруп-

¹ Семенюк, О. Б. (2020), «Жанрово-стильова парадигма епістолярної публіцистики Вінстона Черчилля», *Science and Education a New Dimension. Philology*, VIII (68), Iss. 226. URL: (останній перегляд 14 жовтня 2022).

² Мазоха, Г. С. (2021), Епістолярна спадщина і парадигми наукового дослідження. URL: <https://studentam.net.ua/content/view/8632/97/> (останній перегляд 10 жовтня 2022).

³ Рашкевич, М. (2014), «Епістолярна публіцистика: література VS. Журналістика». *Вісник Львівського університету. Серія: Журналістика*, вип. 39(2), с. 82-93. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/VLNU_Jur_2014_39%282%29_13 (останній перегляд 10 жовтня 2022).

ської, а також нових знахідок – листів до Дмитра Донцова, Івана Кабачкова, Богдана-Ігоря Антонича, Ксенії Світлик та Дарії Беч⁴.

Михайлина Коцюбинська також досліджувала епістолярну спадщину Олени Теліги й у промові на врученні Міжнародної літературно-мистецької премії імені Олени Теліги 2001 року висловила таку думку: «Образ Олени Теліги, її громадянська позиція, її поезія, така жіноча попри всю твердість і несентиментальність, вабили мене відтоді, як я вперше почула її ім'я, як її образ увійшов у наше життя. Та вона завжди якось стояла на зависокому для мене п'єдесталі – над нашими земними інтересами, болями й слабощами. А тут я несподівано для себе познайомила з нею ближче. Працюючи над книжкою про епістолярну творчість, я прочитала нещодавно видані її листи до близької подруги – поетеси Наталії Лівницької-Холодної. І відкрилася мені жива, приваблива, дуже молода й незахищена жінка, мовби зовсім не з тієї когорти “хоробрих”, чиї імена, за Ольжичем, різблять нащадки “на сірім граніті”... Після цього “інтимного” знайомства з Оленою Телігою вона мовби зійшла з п'єдестала і наблизилася до мене. Як жінка, як сестра, як сучасниця»⁵.

Відомі сьогодні наукові розвідки епістолярної спадщини Олени Теліги здебільшого були здійснені у рамках філологічних, літературних або історичних студій. При цьому зауважуємо, що опублікованих наукових праць одиниці. З останніх досліджень – це праці Ж. Кулик⁶, Г. Бенедюк⁷, Н. Миронець. Саме українська громадська діячка та доктор історичних наук Н. Миронець першою взялася за пошук та аналіз листів Олени Теліги, чим і займається вже протягом багатьох років. Зокрема, цінними є такі її ґрунтовні розвідки, як «Поетична, публіцистична та епістолярна спадщина Олени Теліги як історичне тло»⁸, «Проблеми боротьби за Українську державу в творчій спадщині Олени Теліги»⁹. Саме Н. Миронець уклала усі відомі листи в єдину працю «Теліга Олена. Листи. Спогади», що вперше побачила світ ще у 2003 році, незважаючи на те, що знайти ці листи робота непроста, оскільки чимало їх сьогодні знаходиться в закордонних архівах.

⁴ Миронець, Н. (2005), Поетична, публіцистична та епістолярна спадщина Олени Теліги як історичне джерело. URL: <http://history.org.ua/JournALL/sid/12/2/10.pdf/> (останній перегляд 4 жовтня 2022).

⁵ Коцюбинська, М. (2001). *Зафіксоване і нетлінне: Роздуми про епістолярну творчість*, Дух і Літера, Київ, с. 46.

⁶ Кулик, Ж. (2014), Епістолярна спадщина Олени Теліги. *Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка. Серія : Історія*. Вип. 1(3), С. 181–186. URL: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/NZTNPU_ist_2014_1\(3\)_40](http://nbuv.gov.ua/UJRN/NZTNPU_ist_2014_1(3)_40) (останній перегляд 1 жовтня 2022).

⁷ Бенедюк, Г. (2020), Сила через радість. Олена Теліга у листах і спогадах. *Листи до приятелів*, 20 липня. URL: <https://lysty.net.ua/olteliga/> (останній перегляд 1 жовтня 2022).

⁸ Миронець Н. (2005), Поетична, публіцистична та епістолярна спадщина Олени Теліги як історичне джерело. – URL: <http://history.org.ua/JournALL/sid/12/2/10.pdf/> (останній перегляд 4 жовтня 2022).

⁹ Миронець, Н. (2020), Проблеми боротьби за Українську державу в творчій спадщині Олени Теліги. *Етнічна історія народів Європи*, Вип. 7. URL: <http://ethnic.history.univ.kiev.ua/data/2000/7/articles/7.pdf> (останній перегляд 4 жовтня 2022).

Видавництво «Смолоскип» двічі презентувало видання вибраних творів Олени Теліги. Саме до другої доповненої збірки увійшли не лише всі її відомі поетичні, центральні публіцистичні твори, а й добірка листів¹⁰.

Останніми роками не було нових досліджень чи збірок, пов'язаних з епістолярієм Олени Теліги.

Методологічна основа дослідження. З метою розробки нашої наукової розвідки ми використали такі методи наукового дослідження:

- контент-аналіз, за допомогою якого зібрали та проаналізували листи Олени Теліги;
- порівняльно-аналітичний допоміг розглянути специфіку та особливості написання листів у контексті соціальних комунікацій;
- ілюстративний метод застосовано з метою обґрунтування головних ідей за допомогою цитат з листів, а також витягів із опрацьованих наукових розвідок;
- завдяки описовому методу тлумачено головні риси й особливості функціонування визначених візій епістолярної спадщини в соціально-комунікаційній системі;
- біографічний метод, який був спрямований на вивчення особливостей життєвого шляху Олени Теліги в певному соціальному оточенні, також допоміг простежити тенденції та специфіку творення листів у контексті життєвого шляху творчої особистості, у його взаємозв'язку з історичними обставинами та соціальним середовищем.

Розкриття специфіки досліджуваної проблематики стало можливим завдяки загальним принципам наукового пізнання: системності, конкретності, об'єктивності.

Виклад основного матеріалу дослідження. Аналізуючи відомі нині листи Олени Теліги, можна виокремити певні комунікативні візії, які тісно переплітаються з конкретними життєвими обставинами.

Незважаючи на те, що вона народилася під Москвою та рідної мови не знала, поки не виїхала за кордон, однак з часом усвідомила свої українські корені і стала на захист того, що було близьким їй по духу. Олена Теліга не соромилась вступати у сварки, коли чула щось погане про свою мову та свою Батьківщину. З листів можна відчитати, якою барвистою українською вона володіла, хоча у листі Д. Донцову чесно зізнавалася: «Але зараз я працюю над своєю рідною українською мовою, яку я, на жаль, знаю дуже недавно, і над якою мені прийдеться багато попрацювати, щоб володіти нею як рідною»¹¹. Самі ж листи громадська діячка сприймала як *ідеальний спосіб комунікації*: «Все ж таки добра річ – листи. Часом вони значно краще передають думки людини, аніж розмова. Під час розмови, може хтось вийти, перебити, зрештою, якимось необережним словом твою думку злякати і скерувати в інший бік. А коли пишу весь час переді мною твоє обличчя з найкращим твоїм виразом: дуже жіночим, дуже ніжним і якимось “всерозуміючим і всепрощаючим”», – писала О. Теліга Н. Лівичській-Холодній 8 червня 1933 р.

¹⁰ Теліга, О. Вибрані твори (2008). URL: <https://coollib.com/b/492487/read> (останній перегляд 4 жовтня 2022).

¹¹ Миронець, Н. (2008), *Олена Теліга*, С.23. URL: https://shron1.chtyvo.org.ua/Myronets_Nadiia/Olena_Teliha.pdf (останній перегляд 4 жовтня 2022).

Комунікативна візія творчої особистості через дружбу. Вище згадана Наталія Лівницька-Холодна була якийсь час найближчою подругою Теліги і до неї листів збереглося найбільше. Завдяки цьому ми можемо з середини побачити, якою Олена була товаришкою. Щирість та відвертість – основа дружби двох жінок, якій вони надавали великого значення. «Це старе і сентиментальне слово – дружба, і його люблять вживати часто. Але, не смійся, Натуся, я страшна ідеалістка і надаю цьому слову велике значіння. І я вірю твердо, що у нас з тобою буде справжня, хороша і глибока дружба... Наша дружба – це дар, зісланий з неба...», – писала Теліга¹².

Комунікативна візія кохання. Поняттю дружби і кохання Теліга надавала особливого значення. На одній з вечірок вона познайомилась з одним високим та вродливим юнаком, який походив з Кубані та був старшиною УНР. «...Михайлику єдиний, зустріч моя найсвітліша! Яке ж щастя, я зустрінулася з Вами. Тепер, що зі мною не буде, я завжди буду знати, що є на світі люди такі, як Ви. Не пошлі, не порожні – милі, милі», – писала Олена в листи тоді ще майбутньому чоловіку¹³.

Комунікативна візія творення літературного таланту. Саме лист став першою ластівкою знайомства з Д. Донцовим, який був редактором «Літературно-Наукового Вістника». Лист містив критичний розгляд трьох її віршів, доброзичливі поради, підтримку і низку запитань до початкуючої поетеси¹⁴. У відповідь О. Теліга напише: «Прийміть мою глибоку подяку, Пане Редакторе, за Ваші вказівки та поради. Цілковито погоджуюся з Вами щодо своїх хиб: примітивного ритму та примітивних рим. Безумовно, сама б я ніколи не набралася б сміливості відіслати свої вірші в такому “домашньому” вигляді, в якому вони дісталися до Ваших рук»¹⁵. З цього листа дізнаємося також про літературні уподобання та естетичну концепцію Олени Теліги.

Комунікативна візія наполегливості і сили. Тяжка праця, безгрошів'я не «ламали» творчу особистість, а навпаки – зміцнювали: «Та я не маю права сумувати, – пише О. Теліга у листі до Н. Лівницької Холодної, – бо належу до типу таких людей, які всіх дивують, коли перестають сміятися, а вже не дай Боже зажуритися – відразу ж у всіх насовується питання, чи я не хора»¹⁶.

Комунікативна візія спротиву несприйняттю. Повернувшись з еміграції до Києва, зорганізувавши тут опіку над Спілкою українських письменників і «Літаврими», О. Теліга наштовхнулась на несприйняття з боку тодішньої київської інтелігенції. Про це вона напише Олегу Ольжичу так: «Багато з тих, що просто адорували нас у ті, не дуже віддалені, часи, коли ми ще були “знатними іностраницями”, не вітаються при зустрічі або говорять, що вони такі з нами; а другі, які були менш настирливими приятелями, оточують власне тепер нас особливою пошаною і підтримкою. Якби тепер все змінилось знов – о, як би легко можна було зібрати собі відповідних людей!»¹⁷.

¹² Теліга Олена. *Листи. Спогади*, (2004). Упорядник Надія Миронець, 2-ге вид., випр., 400 с.

¹³ Миронець Н. (2008), *Олена Теліга*, С. 14. URL: https://shron1.chtyvo.org.ua/Myronets_Nadiia/Olena_Teliha.pdf (останній перегляд 4 жовтня 2022).

¹⁴ Миронець, Н. (2008), *Олена Теліга*, С. 20. URL: https://shron1.chtyvo.org.ua/Myronets_Nadiia/Olena_Teliha.pdf (останній перегляд 4 жовтня 2022).

¹⁵ Там само.

¹⁶ Миронець, Н. (2008), *Олена Теліга*, С. 25. URL: https://shron1.chtyvo.org.ua/Myronets_Nadiia/Olena_Teliha.pdf (останній перегляд 4 жовтня 2022).

¹⁷ Миронець, Н. (2008), *Олена Теліга*, С. 59. URL: https://shron1.chtyvo.org.ua/Myronets_Nadiia/Olena_Teliha.pdf (останній перегляд 4 жовтня 2022).

Результати і перспективи подальших досліджень обговорення. Епістолярій – це те джерело правди, в якому неможливо сумніватися, де можемо без скривджень побачити, якими були наші герої при житті зі своїми друзями, колегами, коханими. Це можливість тимчасово стати другом тієї ж Олени Теліги і проникнутися до неї теплими почуттями.

Листи Олени Теліги, що перебувають в приватних та бібліотечних архівах інших країн – це перший перспективний напрямок для майбутніх наукових розвідок. Другий – виокремлення публіцистичних та документальних аспектів її епістолярної спадщини.

Висновки. Розглядаючи епістолярну спадщину у контексті соціальних комунікацій можемо зробити такі висновки:

- особливості епістолярію Олени Теліги визначають ті обставини, люди та особистості, з якими довелось зіштовхнутися у житті;
- життєвий шлях у його взаємозв'язку з історичними обставинами та соціальним середовищем вплинув на формування творчої особистості геніальної поетеси та публіцистки;
- в епістолярній спадщині Олени Теліги можна виокремити такі головні комунікативні візії, які визначають її творчу особистість: комунікативна візія дружби, кохання, творення літературного таланту, наполегливості і сили, спротив несприйняттю.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Amory, Ya. (2022), When the letter speaks up: Living and lifeless letters, *Documentality: New Approaches to Written Documents in Imperial Life and Literature*, Pp. 233–249. DOI 10.1515/9783110791914-010
2. Бенедюк, Г. (2020), Сила через радість. Олена Теліга у листах і спогадах. Листи до приятелів, 20 липня. URL: <https://lysty.net.ua/olteliga/> (останній перегляд 1 жовтня 2022).
3. Коцюбинська, М. (2001), Зафіксоване і нетлінне: *Роздуми про епістолярну творчість*. Дух і літера, Київ, 300 с.
4. Кулик, Ж. (2014), Епістолярна спадщина Олени Теліги. *Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка. Серія : Історія*. Вип. 1(3), С. 181–186. URL: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/NZTNPU_ist_2014_1\(3\)_40](http://nbuv.gov.ua/UJRN/NZTNPU_ist_2014_1(3)_40). (останній перегляд 1 жовтня 2022).
5. Мазоха, Г. С. (2021), Епістолярна спадщина і парадигми наукового дослідження. URL: <https://studentam.net.ua/content/view/8632/97/> (останній перегляд 10 жовтня 2022).
6. Миронець, Н. (2005), *Поетична, публіцистична та епістолярна спадщина Олени Теліги як історичне джерело*. URL: <http://history.org.ua/JournALL/sid/12/2/10.pdf> (останній перегляд 4 жовтня 2022).
7. Миронець, Н. (2008), *Олена Теліга*. 68 с. URL: https://shron1.chtyvo.org.ua/Myronets_Nadiia/Olena_Teliha.pdf (останній перегляд 4 жовтня 2022).
8. Миронець, Н. (2020), Проблеми боротьби за Українську державу в творчій спадщині Олени Теліги. *Етнічна історія народів Європи*, Вип. 7. URL: <http://ethnic.history.univ.kiev.ua/data/2000/7/articles/7.pdf> (останній перегляд 4 жовтня 2022).

9. Рашкевич, М. (2014), Епістолярна публіцистика: література VS. журналістика. *Вісник Львівського університету. Серія : Журналістика*, Вип. 39(2), С. 82-93. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/VLNU_Jur_2014_39%282%29__13 (останній перегляд 10 жовтня 2022).
10. Семенюк, О. Б. (2020), Жанрово-стильова парадигма епістолярної публіцистики Вінстона Черчилля. *Science and Education a New Dimension. Philology*, VIII (68), Iss. 226. URL: (останній перегляд 14 жовтня 2022).
11. Теліга, О. Вибрані твори URL: <https://coollib.com/b/492487/read> (останній перегляд 4 жовтня 2022).
12. *Теліга Олена. Листви. Спогади*, (2004), Упорядник Надія Миронець, 2-ге вид., випр., 400 с.

REFERENCES

1. Amory, Ya. (2022), When the letter speaks up: Living and lifeless letters, *Documentality: New Approaches to Written Documents in Imperial Life and Literature*, Pp. 233–249. DOI 10.1515/9783110791914-010
2. Benediuk, H. (2020), Strength through joy. Olena Teliha in letters and memoirs. Letters to friends, July 20. URL: <https://lysty.net.ua/olteliga/> (last accessed 1 October 2022).
3. Kotsiubynska, M. (2001), «Fixed and imperishable»: Reflections on Epistolary Creativity, 299 p.
4. Kulyk, J. (2014), Epistolary heritage of Olena Teliha. Scientific Notes of Ternopil Volodymyr Hnatiuk National Pedagogical University. Series: History. Issue 1(3), pp. 181-186. URL: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/NZTNPU_ist_2014_1\(3\)_40](http://nbuv.gov.ua/UJRN/NZTNPU_ist_2014_1(3)_40) (last accessed 1 October 2022).
5. Mazokha, G.S. (2021), Epistolary heritage and paradigms of scientific research. URL: <https://studentam.net.ua/content/view/8632/97/> (last viewed 10 October 2022).
6. Myronets, N. (2005), Poetic, journalistic and epistolary heritage of Olena Teliha as a historical source. URL: <http://history.org.ua/JournALL/sid/12/2/10.pdf> (last accessed 4 October 2022).
7. Myronets, N. (2008), Olena Teliga. 68 с. URL: https://shron1.chtyvo.org.ua/Myronets_Nadiia/Olena_Teliha.pdf (last accessed 4 October 2022).
8. Myronets, N. (2020), Problems of the struggle for the Ukrainian state in the creative heritage of Olena Teliha. *Ethnic History of the Peoples of Europe*, Vol. 7. URL: <http://ethnic.history.univ.kiev.ua/data/2000/7/articles/7.pdf> (last accessed 4 October 2022).
9. Rashkevych, M. (2014), Epistolary journalism: literature VS. journalism. *Bulletin of Lviv University. Series: Journalism*, Vol. 39(2), pp. 82-93. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/VLNU_Jur_2014_39%282%29__13 (last accessed 10 October 2022).
10. Semeniuk, O. B. (2020), Genre-stylistic paradigm of Winston Churchill's epistolary journalism. *Science and Education a New Dimension. Philology*, VIII(68), Iss. 226. URL: (last viewed 14 October 2022).
11. Teliha, O. Selected works URL: <https://coollib.com/b/492487/read> (last accessed 4 October 2022).
12. Teliha, Olena. *Letters. Memoirs*, (2004), compiled by Nadiia Myronets, 2nd ed.

OLENA TELIHA'S EPISTOLARY HERITAGE AS AN EXPRESSION OF CREATIVE PERSONALITY

Oksana Hotsur

*Lviv Polytechnic National University
Street Knyazya Romana, 3, Ukraine, Lviv
e-mail: oksana.i.hotsur@lpnu.ua
<https://orcid.org/0000-0002-6589-0011>*

Anastasiia Bila

*Lviv Polytechnic National University
Street Knyazya Romana, 3, Ukraine, Lviv
e-mail: anastasiia.bila.zhr.2021@lpnu.ua*

The scientific research considers and analyzes the epistolary heritage of Olena Teliha. Excerpts from her correspondence are presented, which testify to the formation of a brilliant woman, a creative personality who played an extremely important role in the struggle for the formation of Ukrainian statehood. It is from the letters that we learn that for her letters are almost an ideal way of communication.

The epistolary heritage of Olena Teliha allows us to reveal the vision of the main processes in her personal life against the background of the general historical discourse. In addition, the main communicative visions that determine her creative personality are highlighted: communicative vision of friendship, love, creation of literary talent, perseverance and strength, resistance to rejection. Attention is focused on the importance of studying and researching the epistolary heritage of creative personalities in the context of social communications.

From the quoted letters, which are distinguished by their sincerity and accuracy of expression, it is possible to determine and formulate what positions and ideas the civic activist, poet and publicist adhered to. In addition, we can see the line of consistency in the formation of a creative personality who not only lives and writes, but acts – creates history, its moment, the value of which is felt and understood by future generations.

It is found that the life path in its interconnection with historical circumstances and social environment influenced the formation of the creative personality of the genius poet and publicist. The peculiarities of the epistolary of Olena Teliha are determined by the circumstances, people and personalities that she had to face in life.

The promising areas of research are the letters of Olena Teliha, which are in the archives of other countries and the allocation of journalistic and documentary aspects of her epistolary heritage.

Keywords: epistolary heritage, letters, public figure, journalism, creative personality.